

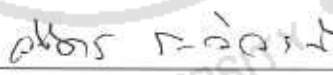
วิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของครอบครัวในการส่งสมาชิกที่พิการ เข้าสถานสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์
	Factors Influencing Family Decision for Sending Members with Disabilities to Public Welfare Department Residential Homes
ชื่อนักศึกษา	ว่าที่ร้อยตรีหญิงชุศรี หล้าเนียม
สาขาวิชา	การจัดการโครงการสวัสดิการสังคม
รหัสประจำตัว	439065
ปีการศึกษา	2545

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และทบวงมหาวิทยาลัย ได้ตรวจ
สอบและอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์
ศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2546

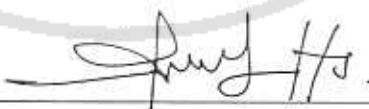

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณราย แสงวิเชียร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

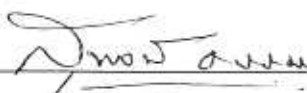

 (รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ระวังวงศ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. สุภรัฐ หงษ์มณี)

กรรมการ

(อาจารย์สุพจน์ ธรรมมา)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(รองศาสตราจารย์นิภา ส.ตุ้มสุนทร)

จากทบวงมหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของครอบครัวในการส่งสมาชิกที่พิการ เข้าสถานสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ Factor Influencing Family Decision for Sending Members with Disabilities to Public Welfare Department Residential Homes
ชื่อนักศึกษา	ว่าที่ร้อยตรีหญิง ชุติ หล้าเนียม
รหัสประจำตัว	439065
หลักสูตร	สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การจัดการโครงการสวัสดิการสังคม
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของครอบครัวในการส่งสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของครอบครัวในการส่งสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์ 2) ศึกษาข้อคิดเห็นของนักสังคมสงเคราะห์เกี่ยวกับ ผลดี ผลเสียที่ครอบครัวได้รับในการส่งคนพิการเข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์ และ 3) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการช่วยเหลือครอบครัวที่มีสมาชิกพิการ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างครอบครัวของคนพิการที่มาติดต่อขอรับบริการจากกรมประชาสงเคราะห์ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2 กลุ่ม ได้แก่ ครอบครัวที่ติดต่อขอส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ 120 ราย และครอบครัวที่ขอรับบริการอื่นๆ 100 ราย รวม 220 ราย โดยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์สมการจำแนกประเภทเพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจส่งสมาชิกครอบครัวที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์ และหาข้อมูลเชิงคุณภาพเพิ่มเติมด้วยการสัมภาษณ์นักสังคมสงเคราะห์ที่ปฏิบัติงานในสถานสงเคราะห์คนพิการของกรมประชาสงเคราะห์ทุกแห่งจำนวน 9 คน รวมทั้งการจัดทำกรณีศึกษา 6 รายโดยการสัมภาษณ์เจาะลึก ซึ่งผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของครอบครัวในการส่งคนพิการเข้าสถานสงเคราะห์ มี 3 ประการหลัก คือ 1) ปัจจัยด้านคนพิการ ได้แก่ ความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ประเภทความพิการ และระดับความพิการ 2) ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ความสัมพันธ์กับสมาชิกที่พิการ ความต้องการให้คนพิการได้รับความสะดวกสบาย สิทธิประโยชน์ที่ครอบครัวคนพิการได้รับความรู้สึกว่าคนพิการเป็นภาระ และ 3) ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม ได้แก่ การยอมรับของ

สังคมภายนอก การได้รับข้อมูลข่าวสาร และการได้เข้ากลุ่มหรือเป็นสมาชิกกลุ่ม สำหรับข้อมูลที่ได้ชี้ชัดว่า ปัจจัยหลักของการส่งสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์ คือ ความจำเป็นด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ภาวะการดูแล ความขัดแย้งระหว่างสมาชิกของครอบครัว และความคิดที่ว่า การไปอยู่ในสถานสงเคราะห์ทำให้เกิดความปลอดภัยและมีคนดูแล

2. ความคิดเห็นของนักสังคมสงเคราะห์ ผลดีของการให้คนพิการเข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์ พบว่า คนพิการจะได้รับการดูแลขั้นพื้นฐานในด้านปัจจัย 4 และมีโอกาสได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างเหมาะสม รวมทั้งมีโอกาสนำร่วมกิจกรรมกับบุคคลอื่นๆ ที่พิการ ส่วนข้อเสีย คือ คนพิการไม่ได้รับความอบอุ่นจากครอบครัว เจ้าหน้าที่ดูแลไม่ทั่วถึง และทำให้สถานสงเคราะห์แออัด

3. ครอบครัวที่มีสมาชิกพิการมีความเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาความช่วยเหลือแก่ครอบครัว ดังนี้ คือ ควรเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคนพิการให้ครอบคลุมและกว้างขวางทั้งในชุมชนและในชนบทที่ห่างไกล ช่วยเหลือด้านอาชีพสำหรับครอบครัวที่ต้องดูแลคนพิการและไม่สามารถออกไปประกอบอาชีพนอกบ้านได้ นอกจากนี้คนพิการได้รับเงินเบี้ยยังชีพแล้ว ครอบครัวควรได้รับสิทธิกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ สิทธิในการผ่อนเช่าซื้อที่อยู่อาศัยในโครงการของรัฐ และในชุมชนควรมีโรงเรียนสำหรับเด็กพิการ รวมทั้งสถานรับเลี้ยงเด็กพิการแบบไปกลับเพื่อความสะดวกในการประกอบอาชีพของผู้รับผิดชอบคนพิการ

4. เมื่อได้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจส่งสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์โดยละเอียดแล้ว ได้ข้อสรุปว่า ความจำเป็นที่จะต้องทำเช่นนั้นจะไม่มีหรือลดลง ถ้าคนพิการและครอบครัวได้รับการช่วยเหลือ พัฒนา และสนับสนุนในด้านต่างๆ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อสังคมผู้วัยจึงมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาบริการช่วยเหลือครอบครัวที่มีสมาชิกพิการ ดังนี้

ระดับนโยบาย

- 1) ภาครัฐควรส่งเสริมความตระหนักรู้เพื่อให้สังคมมีเจตคติที่ถูกต้องต่อคนพิการ
- 2) ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพคนพิการแบบบูรณาการทั้งด้านอาชีพ การศึกษาและสังคมอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการที่จำเป็นของคนพิการ
- 3) สนับสนุนการฝึกอาชีพและการประกอบอาชีพคนพิการเพื่อให้คนพิการมีงานทำเพิ่มขึ้น
- 4) จัดระบบสวัสดิการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับคนพิการทั้งในร่างกาย สติปัญญา สังคม และจิตวิญญาณ
- 5) ควรสนับสนุนด้านการศึกษา ขั้นพื้นฐานสำหรับคนพิการทุกประเภททั่วถึงมีคุณภาพและเสมอภาค
- 6) ส่งเสริมการวิจัย ติดตามประเมินผล โครงการและการดำเนินงานเกี่ยวกับคนพิการ

ระดับปฏิบัติ

1) ส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวเกี่ยวกับวิธีการดูแลและปฏิบัติต่อคนพิการตามประเภทของความพิการ

2) ส่งเสริมความเข้มแข็งของครอบครัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกครอบครัว

3) สถานสงเคราะห์ควรมีบทบาทส่งเสริมพัฒนาศักยภาพคนพิการ โดยจัดกลุ่มบำบัดให้คำปรึกษาผู้ปกครอง บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพและจัดกิจกรรมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลคนพิการ

4) ให้ความรู้องค์กรชุมชน เช่นองค์กรบริหารส่วนตำบลและอื่นๆ. ให้มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลคนพิการในทุกระดับความรุนแรง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้วิจัยเห็นว่าหัวข้อการศึกษาที่น่าสนใจเป็นการต่อเนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ 1) สัมพันธภาพครอบครัวที่มีผลต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ 2) การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในชุมชนเมืองและชนบท และ 3) การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการในบริบทของสังคมไทย

Thesis Title	Factors Influencing Family Decision for Sending Members with Disabilities to Public Welfare Department Residential Homes
By	Acting second lieutenant Choosri Lamniam
Identification No.	439065
Degree	Master of Social Work (M.S.W)
Major	Social Project Management
Academic Year	2002

ABSTRACT

The thesis entitled "Factors Influencing Family Decision for Sending Members with Disabilities to Public Welfare Department Residential Homes" has the following objectives : 1) to study factors influencing family decision for sending members with disabilities to Public Welfare Department residential homes 2) to study the opinion of social workers on the advantages and disadvantages for the families in sending their members with disabilities to residential homes 3) to suggest ways and means to help families having members with disabilities. The samples consist of 220 families of people with disabilities , 120 of which sending their members with disabilities to residential homes and 100 others receiving other services. Percentage, mean , standard deviation and discriminate function equation are used for data analysis to determine factors influencing family decision for sending members with disabilities to Public Welfare Department residential homes, together with qualitative data gathered by interviewing 9 social workers working in the residential homes and 6 in-depth case studies. Conclusions of the study are as followed :

1. Factors influencing family decision :

1) Factors concerning members with disabilities themselves - their ability to help themselves, type of disability and severity of disability.

2) Family factors - relationship with members with disabilities, need of facilities for member with disabilities, rights of families for public assistance , and the feeling that members with disabilities are burdensome.

3) Social support factors – social acceptance, access to information, and group belonging. In addition, the main factors influencing family decision are family economic needs, conflicts among family members, and the belief that residential home is safe and has someone to take care of them.

2. As for Social Worker opinions, the advantages of residential home are that people with disabilities receive the four basic needs , appropriate rehabilitation, and participation in activities with other people with disabilities. The disadvantages are that they do not live with their families, do not get inclusive care from the officers, and the resident homes are usually overcrowded.

3. The families voice that there should be comprehensive and widespread information distribution in communities and remote areas. Occupational services should be provided to families which have to take care of members with disabilities and cannot go out work. In addition to allowances given to the ones with disabilities, their families should be entitled to ask for occupational loan and have access to public residence by installment. There should be schools and day care for people with disabilities in the communities.

The researcher comes to the conclusion that the family decision to send member with disabilities to residential home will be decreased if people with disabilities and their families are assisted and supported in certain aspects. Such measure will have a positive effect to the society at large. It is suggested, therefore, that ways to help families having members with disabilities are as followed :

Policy Level Suggestions :

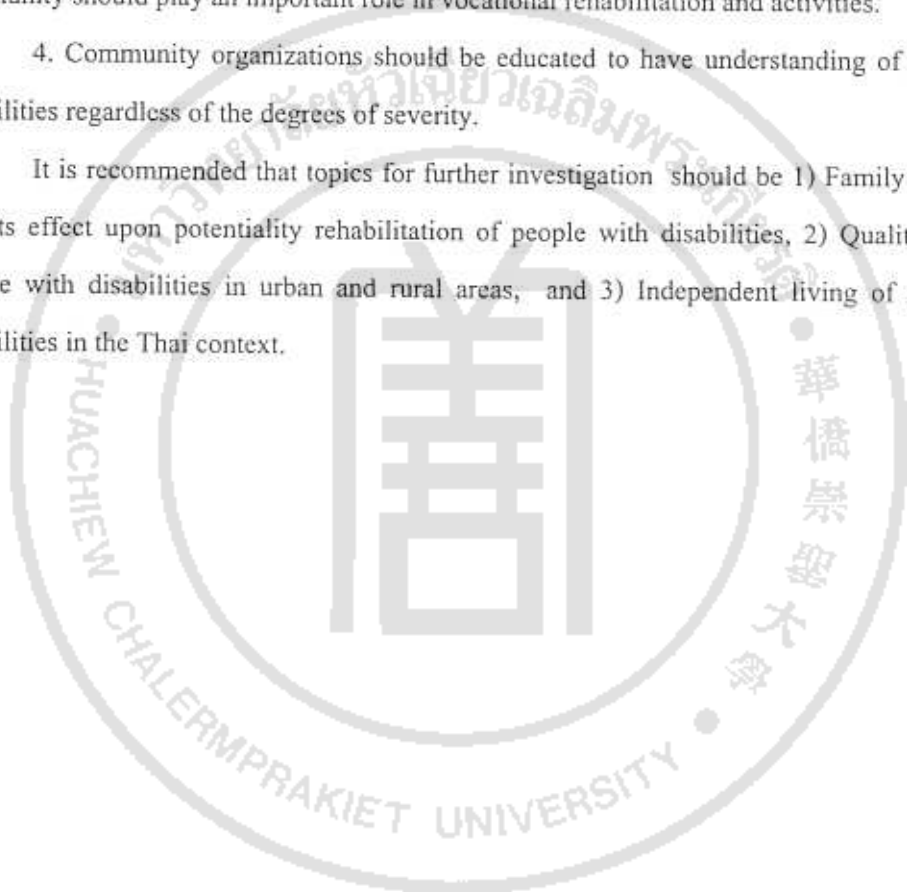
- 1) The government should promote positive attitude toward people with disabilities in society.
- 2) There should be a comprehensive rehabilitation covering vocational, educational and social rehabilitation services to respond to the real needs of people with disabilities.
- 3) Vocational training and employment opportunity should be provided to increase job placement for people with disabilities.
- 4) Welfare system should be created to enhance the quality of life of people with disabilities physically, mentally , socially and spiritually.
- 5) Fundamental education for people with all types of disabilities should be provided comprehensively with quality and equality.

6) Research and project evaluation concerning people with disabilities should be encouraged.

Operational Level Suggestions :

1. Families should be educated to provide suitable care for people with disabilities.
2. Families should be strengthened to foster good relationships among members.
3. Residential homes should provide group therapy and counseling to families, and the community should play an important role in vocational rehabilitation and activities.
4. Community organizations should be educated to have understanding of people with disabilities regardless of the degrees of severity.

It is recommended that topics for further investigation should be 1) Family relationship and its effect upon potentiality rehabilitation of people with disabilities, 2) Quality of life of people with disabilities in urban and rural areas, and 3) Independent living of people with disabilities in the Thai context.

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจฉัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของครอบครัวในการส่งสมาชิกที่พิการเข้าสถานสงเคราะห์ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความสามารถของรองศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ระวิวงศ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่ายิ่ง ให้คำแนะนำปรึกษา และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ รวมตลอดทั้ง อาจารย์ ดร.สุภรัฐ หงษ์มณี กรรมการวิทยานิพนธ์ และอาจารย์สุพจน์ ชรรมา กรรมการวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์นิภา ส.คุมรสุนทร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากทบวงมหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษา ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ได้รับความสมบูรณ์ครบถ้วน

ขอขอบพระคุณคณาจารย์บัณฑิตมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้และมีความห่วงใยแก่ผู้ศึกษาเสมอมา ขอขอบคุณนักสังคมสงเคราะห์สถานสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์ทั้ง 9 แห่ง ที่ได้สนับสนุนให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณคุณพ่ออุดม คุณแม่ยุพา หล้าเนียม ที่เป็นผู้ให้มาตลอดชีวิตของผู้ศึกษา เริ่มจากการให้ชีวิต ให้ความรัก และให้สมบัติอันมีค่ายิ่งในชีวิต คือ ความรู้ การศึกษาในการดำเนินชีวิต ตลอดจนขอขอบคุณเพื่อนๆ รุ่น 8 และเพื่อนร่วมงาน พี่ๆ น้องๆ ที่คอยเป็นกำลังใจให้คำแนะนำด้วยดีเสมอมา รวมถึงคุณชัชฎา แก้วเป็ย และคุณเสาวลักษณ์ วิจิตร ที่มีส่วนช่วยในการจัดพิมพ์ต้นฉบับ จึงทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่าวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในโอกาสต่อไป

ชูศรี หล้าเนียม